ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ในโรงเรียนเขตเทศบาลตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

FACTORS AFFECTING FOOD CONSUMPTION BEHAVIOR OF GRADE 1-6 STUDENTS IN BAN MAI SUBDISTRICT SCHOO MUANG DISTRICT NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

ขวัญชนก สุวรรณ, ศุภรดา โมขุนทด และ วัชรินทร์ หวังหุ้นกลาง
Kwanchanok Suwan, Suparada Mokhunthod and Watcharakorn Wanghunklang

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 กลุ่มประชากรที่ศึกษา คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 314 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวมรวบข้อมูลเป็นแบบทดสอบความรู้และแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าไคสแควร์ (Chi-square) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวการบริโภคอาหารอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 68.8 ทัศนคติเกี่ยวกับการบริโภคอาหารอยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 96.2 พฤติกรรมการบริโภคอาหารอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 68.2

2. ความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหาร ทัศนคติเกี่ยวกับการบริโภคอาหาร ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร

3. ปัจจัยเอื้อเกี่ยวกับการบริโภคอาหาร ปัจจัยเสริมเกี่ยวกับการบริโภคอาหาร มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : พฤติกรรมการบริโภคอาหาร, ปัจจัย, นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

Abstracts

Descriptive research has objectives. To study the factors affecting food consumption behavior of students in grades 1-6. The sample population was 314 students in grades 1-6 The information is a knowledge test and questionnaire created by the researcher. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, Chi-square, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

1. The students had moderate knowledge of food consumption. Accounted for 68.8%. Attitude about food consumption was very good. Accounted for 96.2 percent. Food consumption behavior is at a moderate level. Representing 68.2 percent.

2. Knowledge of food consumption and food consumption attitudes have no relationship with dietary behavior.

3. Factors contributing to food consumption and food additive factors have a statistically significant relationship with food consumption behavior at the 0.05 level.

Keyword: Food Consumption Behavior, Factors, Students in Grades 1-6

บทนำ

การจะพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีให้ทันยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้จำเป็นต้องเน้นทรัพยากรมนุษย์เป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศ เด็กเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของประเทศซึ่งต้องได้รับการพัฒนาโดยเฉพาะอย่างยิ่งตั้งแต่แรกเกิดจนถึงแปดปี เป็นช่วงระยะที่สำคัญสุดของพัฒนาการทุกด้านทั้ง ทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ สังคม และบุคลิกภาพ และในด้านสุขภาพอนามัยการเจริญเติบโตของเด็กถือเป็นตัวชี้วัดสำคัญต่อสุขภาพโดยรวม ซึ่งตัวบ่งชี้ที่บอกถึงการเจริญเติบโตของเด็กได้ดีคือภา วะโภชนาการของเด็ก ภาวะโภชนาการที่ดีเป็นรากฐานของการมีสุขภาพที่ดีตลอดชีวิต อาหารเป็นปัจจัยหนึ่งมีความสำคัญต่อสุขภาพ อาหารที่บริโภคเข้าไปนั้นจะเป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างความเจริญเติบโตและซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอ ของร่างกาย อีกทั้งทำให้ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง และทำให้การทำงานของร่างกายเป็นไปตามปกติ

จากข้อมูลที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารในเด็กนักเรียน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ในโรงเรียนเขตเทศบาลตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูและผู้ปกครองหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการการวางแผนส่งเสริมภาวะโภชนาการให้วัยนี้ตลอดจนเพื่อสร้างความตระหนักให้กับคุณครูและผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ในโรงเรียนเขตเทศบาลตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา และมีความรู้ที่ถูกต้องเพื่อการมีสุขภาวะที่ดีของเด็กในวัยนี้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ในโรงเรียนเขตเทศบาลตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

2 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ในโรงเรียนเขตเทศบาลตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ในโรงเรียนเขตเทศบาลตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ในโรงเรียนเขตเทศบาลตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 314 คน

การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบเครื่องมือ

เครื่องมือใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เพื่อศึกษาภาวะโภชนาการของเด็กนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 เขตเทศบาลตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วยเพศ อายุ น้ำหนัก ส่วนสูง และระดับชั้นเรียน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยนำเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 เขตเทศบาลตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

แบบสอบถามเจตคติเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 เขตเทศบาลตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยแบ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ช่วงคะแนนตามแบบมาตราวัดแบบลิเคอร์ท (Likert's Scale) คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยเอื้อเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 เขตเทศบาลตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยเสริมเกี่ยวกับการบริโภคอาหารนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 เขตเทศบาลตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นข้อความข้อที่แสดงถึงการได้รับแรงสนับสนุนจากครอบครัว ครู เพื่อน ต่อสื่อโฆษณา ลักษณะของแบบสอบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามแบบมาตราวัดแบบลิเคอร์ท (Likert's Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารและภาวะโภชนาการของเด็กนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 เขตเทศบาลตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นข้อความที่แสดงถึงการปฏิบัติตัวในการบริโภคอาหาร ได้แก่ ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามแบบมาตราวัดแบบลิเคอร์ท (Likert's Scale) คือ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติบ่อยครั้ง ปฏิบัติบางครั้ง และไม่เคยปฏิบัติเลย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. คณะผู้วิจัยติดต่อของหนังสือจากคณะสาธารณสุขศาสตร์และเทคโนโลยีสุขภาพ วิทยาลัยนครราชสีมา ถึงโรงเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 เขตเทศบาลตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสี

2. คณะผู้วิจัยประสานงานกับโรงเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 เขตเทศบาลตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อขอความร่วมมือและอำนวยความ สะดวกในการดำเนินการวิจัย

3. คณะผู้ดำเนินการวิจัยเก็บข้อมูลของนักเรียนในโรงเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 เขตเทศบาลตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

4. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของข้อมูล และบันทึกข้อมูล ลงใน โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคล นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อให้เห็นลักษณะข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคล กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 เขตเทศบาลตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยค่าไคสแควร์ (Chi-square) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 เขตเทศบาลตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้สถิติ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

1. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวการบริโภคอาหารอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 68.8 ทัศนคติเกี่ยวกับการบริโภคอาหารอยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 96.2 พฤติกรรมการบริโภคอาหารอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 68.2

2. ความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหาร ทัศนคติเกี่ยวกับการบริโภคอาหาร ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร

3. ปัจจัยเอื้อเกี่ยวกับการบริโภคอาหาร ปัจจัยเสริมเกี่ยวกับการบริโภคอาหาร มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05